

Politik Bilim

“...‘Genetik Teknoloji’ Konusunu İrdelemek”

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

Bir okuyucumuz, mektubunda, "Aklınızın Bir Köşesine Kaydetmek için ..." başlıklı yazıma (29 Ekim) göndermede bulunarak, "...Ortak katmadan (hanîfen); özellikle (hâlisaten) Kur'an-ı Kerim hükümlerine odaklanarak (münîben) ‘genetik teknoloji’ konusunu irdelemek, size danışarak doğrusunu bulmak... Tohum konusu ile ilgili olarak, Yâ-Sîn Sûresinin 35. ayetinin Türkçe anlamının doğruluğunu size danışmak, lutfederseniz, eleştirinizi almak isterdim." dedikten sonra, Yâ-Sîn Sûresi'nin 35. âyetini yazmış. Daha sonra da bu âyetin Türkçeye çevirisini vermiş. Şöyle:

"O'nun (orijinal tohumun; çekirdeğin) meyvelerinden yerler; kendi elleriyle (kendi bilimsel ve fiziksel güçleriyle) O'nu (orijinal tohumu; çekirdeği) yapamazlar (imâl edemezler); Allah'ın iyiliğinin değerini anlamazlar mı (teşekkür etmezler mi)?"

Okuyucumuz, Türkçe ve İngilizce meâl kitaplarından bu çeviriyi doğrulayan örnekler sıralamış; bazı meâl kitaplarında "[O'nun meyvelerinden] ve kendi ellerinin yaptıklarından yemeleri için..." ya da buna benzer biçimde yapılan çevirilerin "lisân-ı sâdik" olmadığı inancındayım, demiş. Ayrıca, "insan tohumu" ile ilgili Kıyamet Sûresi'nin muhtelif âyetleriyle El Nisâ (Kadın) Sûresi'nin ilk âyetini benzer biçimde ele alarak, "(kendi bilimsel ve fiziksel güçleriyle) O'nu (orijinal tohumu; çekirdeği) yapamazlar..." biçimindeki çıkarsamasının (istihracının), "insan tohumu" özelinde de geçerli olduğunu göstermek istemiş.

Okuyucumuz emek vermiş, incelemiş; konuyla ilgili bütün âyetlerin, tevâzû göstererek, "konuştuğum, anlayabildiğim kendi dilime (lisânuma) çevirisi"dir deyip, bizim anlayabilmemiz için Türkçesini de göndermiş (gerekli görmüş; İngilizcelerini eklemiş)... Başta verdiğim satırlara bakılırsa, okuyucumuz, **Türkçeye yapılan çevirilerin doğruluğunu** tahkik etmek istiyor. Başvurduğu Türkçe ve İngilizce meâl kitaplarının bazılarına ve benzerlerine ("lisân-ı sâdik" bulmadıkları dâhil) ben de sahibim; yaptığı aktarımlar aynen ya da benzer biçimde o kaynaklarda var. Sanıyorum, okuyucumuzun asıl istediği, tohum konusuyla ilgili âyetleri bizlere **bildirmek**; işin özünde ne diyeceğimizi öğrenmek...

Okuyucumuz biliyor olmalı, bu köşenin ilgi alanı bilim ve teknoloji politikalarıdır; bu nedenle de, kaçınılmaz olarak bilim ve teknolojidir. Bu satırların yazarı kendisini, bu alanın sürekli öğrencisi sayar. Bu köşede yayımlananlar, bir bakıma, bir öğrenci olarak çıkardığı ders notlarıdır. Ord. Prof. Dr. Cahit Arf, "bilim doğayı bütünüyle algılamak çabasıdır" diyor; "doğayı modelleyerek algılama çabası..." [**Mülkiyeliler Birliği Dergisi**, Mayıs 1991.] Bu çaba sonucu ortaya konan bilimsel bilginin ayırt edici özelliği deney yoluyla doğrulanabilir olması kadar yanlışlanabilirliğe de açık olmasıdır. Bilim insanları doğruluğu, yanlışlığı kutsal kitaplarda aramazlar; bunun için bilime özgü yöntemleri kullanırlar. Bilimin ana dinamiği meraktır ve bilim insanı merak ettiği her şeyi araştırır. Bulduğu yanıtı doğrulamaya çalışır ama amacına eriştiğinde de bunun mutlak doğru olduğunu ileri sürmez; yanlışlanabilirlik kapısını açık bırakır. **Bilim böyle çalışır.**

Bilim insanlarının, genetik alanındaki çabaları, canlı doğayı bir bütün olarak algılayıp kavrayabilme arayışlarının parçasıdır. Onlardan bazıları da, bu alanda ortaya konan bilimsel bilgilere dayanarak yeni teknolojiler geliştirip bunları insanlığın yararına sunma arayışındadırlar. Gen yapısına ilişkin müdahalelerini, bilim etiğine uymaları kaydıyla, bu arayış içinde değerlendirmek gerekir.

Diyeceğim o ki, bilimsel çaba aslında doğa hakkında bildiklerimizin ve bu bilginin ürünü olan günümüz teknolojisinin sınırlarını genişletme çabasıdır. Bu anlamda ufku sonsuzdur. Gönül isterdi ki İslâm, Ortaçağ'da, doğa bilimlerinin gelişmesinde oynadığı rolü bugün de oynayabilsin. Bu

köşenin ilgi alanına giren İslâm'la ilgili tek konu bu rolün niçin sürdürülemediğinin yanıtıdır; günümüzdeki İslâm toplumlarının dışında gelişen bilim yeni bir bulgu ortaya koyduktan sonra bu konuda meâl kitaplarında ne dendiği değil...

CBT. 03 Aralık 2010